

Verlag inwonerssessie 8 energievise Appingedam, Delfzijl en Loppersum

Wanneer: dinsdag 12 maart 2019
Waar: Loppersum, Wirdum, Garrelswear, Eenum en Oosterwiltwerd
Aantal aanwezigen: ca. 20 personen

Algemeen

De 8e avond in een reeks van inwonerssessies en de tweede avond in de gemeente Loppersum is goed bezocht. De toon is opbouwend en meedenkend. Veel van de aanwezigen zijn deskundig, hebben al stappen gezet in de verduurzaming van hun eigen woning. Circa 10 % van de huishoudens is lid van de energie coöperatie. Coöperatie LOPEC heeft een beeld gegeven van haar activiteiten en projecten. LOPEC heeft tot nu toe een zonnedak op een schuur en een kleine windturbine gerealiseerd. Ook zal worden geparticipeerd in een tweetal zonneparken in Delfzijl. De mogelijkheden voor de aanleg van een warmtenet op snoeiafval in Loppersum Noord en de mogelijkheid om WKO te combineren met thermische energie uit de Wijmers ten behoeve van een warmtenet worden momenteel onderzocht.

1. Hoe staan we tegenover zonne-energie?

Groep 1:

De aanwezigen vinden het belangrijk dat allereerst alle geschikte daken worden gebruikt voor zonnepanelen. Er is een planmatige aanpak en monitoring noodzakelijk, om te kunnen oordelen wanneer ook zonnevelden noodzakelijk zijn om te voorzien in de eigen behoefte. Op dit moment kan bij een omgevingsvergunning de plaatsing van panelen niet worden afgedwongen, maar dit moet op zijn minst gestimuleerd worden. Zonnedaken en zonnevelden zijn bij voorkeur eigendom van de inwoners.

Groep 2:

Haal alles uit besparing en zon op daken. Interessant is de combinatie sedumdak-zonnepanelen. Maar er zit ook een keerzijde aan ("verdozing" van het landelijk gebied). De groep kwam daardoor al snel tot de conclusie dat kleinschalige oplossingen (daken of open plekken beleggen) zeker voor het dorp Loppersum, te weinig is om te voldoen in de eigen energievraag. Mits goed ingepast zijn er zeker plekken aan te wijzen rond de dorpen voor kleinere en grotere velden.

2. Hoe staan we tegenover windenergie?

Groep 1

In algemene zin staan de aanwezigen positief tegenover windenergie. De aanwezigen geven daarbij aan:

- Belangrijk is dat niemand hinder ondervindt en indien er toch sprake is van enige hinder, dienen de omwonenden daarvoor gecompenseerd te worden.
- Er is een voorkeur voor een middenmaat windturbines (ashoogte 40-50 m). Een turbine met deze hoogte valt in tegenstelling tot hoge turbines (100 m en meer) weg in de horizon achter boerderijen en bomen.
- Zowel een solitaire dorpsmolen als wel een opstelling van turbines als middel om een regio energieneutraal te maken, moet mogelijk zijn. In de Energievise moeten geen beperkende regels hieromtrent worden opgenomen.
- Sommige aanwezigen roepen op om direct op te schalen. Je moet niet te klein beginnen.

- Meer produceren dan de eigen behoefte is mogelijk indien de opbrengst ten goede komt aan de inwoners en er draagvlak is.

Groep 2:

In eerste instantie wordt zowel klein- als grootschalig wind niet omarmd. Kleine windturbines wordt niet gezien als een structurele oplossing maar is prima als agrariërs daarmee hun eigen bedrijfsvoering energieneutraal kunnen maken.

Als er dan een grotere turbine moet komen zijn twee varianten denkbaar. Per dorp een solitaire turbine of concentratie. Uitgaande van de gedachte om de transitie zelf op te lossen, zou een turbinelijn denkbaar zijn langs de Eemshavenweg. De bewoning is daar minimaal.

3. Wat is nog meer belangrijk?

Er wordt gewezen op de versterkingsopgave. Enerzijds werkt deze verlamrend voor huishoudens om maatregelen te nemen voor energiebesparing. Anderzijds biedt het kansen om de dorpen te verduurzamen. Energiebesparing treft elke eigenaar, maar de mate waarin men maatregelen kan treffen is afhankelijk van de financiële draagkracht van elk individu. De maatregelen zou je moeten kunnen financieren met de opbrengst die de besparing oplevert. De organisatie Buurkracht levert een positieve bijdrage door informatievoorziening aan woningeigenaren over energiebesparing en de financiering. De gemeente Loppersum beschikt daarnaast over een duurzaamheidslening.

Er bestaat grote weerstand tegen het idee dat vanwege de openheid en reeds gerealiseerde wind- en zonneparken, de rest van Nederland Groningen weer als wingewest ziet en dat Groningen moet voorzien in een belangrijk deel van de energietransitie van derden. Dus ook weinig draagvlak voor een restopgave voor buiten de gemeente.

Er is draagvlak om autarkisch te worden en in ieder geval te voorzien in de eigen behoefte. Ook autarkisch in de zin eigenaarschap en verplichte levering van zonneparken naar de directe omgeving (50% minimaal). Omdat waterstof een energiedrager is, is de ontwikkeling van zonne- en/of windparken met een waterstofunit een must.

Het is belangrijk om nu concrete stappen te maken en ervoor te zorgen dat de komende jaren daadwerkelijk projecten worden gerealiseerd.

De Energievisie mag zich niet laten beperken door het gebruik aan de ruimte op het elektriciteitsnetwerk van Enexis en TenneT en/of de afwezigheid van opslagmogelijkheden.

Opvallend is hoeveel bewonersinitiatieven en corporaties actief in alle dorpen actief zijn. De stap van bewustwording en acceptatie lijkt al lang te zijn gezet. De corporaties kunnen rekenen op draagvlak en werken goed met elkaar samen. In die zin zijn in Loppersum e.o. al heel wat stappen gezet. Dit is vooral te danken aan de voortvarendheid van de lokale coöperaties. Zij besteden veel aandacht aan informatie en organiseren eigen inloopavonden. In Garrelsweer is een groep bewoners (duurzaam Garrelsweer) actief geweest met een warmtescanner en drone om per huishouden te bepalen waar winst in isolatie te behalen is.

Onderzocht dient te worden of NAM-locaties ontwikkeld kunnen worden voor zonnevelden, windturbines en/of aardwarmte.

Warmtenetten zijn interessant, maar vanwege de afhankelijkheid (vergister bij een boerderij of industrieel bedrijf) die hierdoor ontstaat, hebben de aanwezige enig voorbehoud.

Er staat een vraag open naar kleine windturbines (40 tot 50 m ashoogte). Nu is 15 meter niet echt effectief maar 3MW van 150 m hoog weer te veel.

4. Spelregels

De volgende randvoorwaarden zijn meegegeven:

- Hanteer een procesbenadering: formuleer een gezamenlijke probleemstelling, deel alle beschikbare informatie met de omgeving (hierbij heeft naast de initiatiefnemer, ook de gemeente een belangrijke rol) en deel standpunten met elkaar
- Opbrengst van een initiatief dient evenredig ten goede te komen aan de omgeving (ten minst 50%)
- Hanteer de zonneladder van NMF (biodiversiteit)
- Zorg voor een goede landschappelijke inpassing van zonneparken
- Stimuleer de toepassing van zonnepanelen bij omgevingsvergunning
- Zorg een lage instap bij financiële deelname
- Zet panelen ruim neer voor licht, lucht en landschap
- Overlast beperken door clustering
- Compensatie voor individuele huishoudens meer naarmate de overlast groter is
- Compensatiefonds voor zonneparken indien niet aan bovenstaande spelregels kan worden voldaan, geld of in natura (landschap/ecologie)
- Zorg dat er een slagboom op de vergunningverlening zit (voldoen aan bovenstaande randvoorwaarden, gemeente de regie)